

مرکز فارماکوویژیالانس ایران گزارش

فروردین و اردیبهشت ماه ۱۳۸۸

دکتر حمیده سیدعلی‌الهی، دکتر شادی یوسفیان
مرکز ثبت و بررسی عوارض ناخواسته دارویی کشور

مرکز فارماکوویژیالانس ایران از کلیه همکاران درخواست می‌نماید در صورت وقوع هر گونه عارضه دارویی، مورد یا موارد مشکوک را با تکمیل فرم زرد به این مرکز گزارش نمایند و یا با شماره تلفن ۸۸۹۲۳۱۹۳ تماس حاصل فرمایند.

طبق استانداردهای سازمان جهانی بهداشت کشورهاییکه از میزان گزارش‌دهی مناسبی برخوردارند، سالانه بیش از ۲۰۰ مورد گزارش به ازای یک میلیون جمعیت دریافت می‌دارند. بر این اساس انتظار می‌رود که در کشور ما با جمعیت

توجه

- ۱- آمار و ارقام ارائه شده توسط مرکز ADR از عوارض دارویی دریافت شده، به هیچ وجه نشان‌دهنده میزان وقوع آن عوارض در سطح کشور نیست.
- ۲- عدم گزارش برخی عوارض به مرکز ADR، به هیچ وجه نشان‌دهنده عدم وقوع آن در سطح کشور نمی‌باشد.

جدول ۱- فراوانی گزارش‌های ارسالی به مرکز ADR ایران از استان‌های مختلف کشور در فروردین ماه سال ۱۳۸۸

نام استان	فراوانی
تهران	۴۸
گلستان	۳۴
خوزستان	۱۸
فارس	۱۸
مازندران	۱۰
اصفهان	۹
همدان	۷
خراسان	۷
کرمان	۷
آذربایجان شرقی	۶
آذربایجان غربی	۶
کردستان	۴
سمنان	۴
گیلان	۴
مرکزی	۴
ایلام	۳
قزوین	۳
نامعلوم	۲
لرستان	۱
سیستان و بلوچستان	۱
قم	۱
بوشهر	۱
کهگیلویه و بویراحمد	۱
چهارمحال و بختیاری	۱
زنجان	۱
کل	۲۰۰

بیش از ۶۰ میلیون، سالانه حداقل ۱۲۰۰۰ مورد گزارش عارضه دارویی به مرکز ADR ارسال گردد (گزارش‌های ارسالی به مرکز ADR در سال ۱۳۸۷ ۴۵۱۱ مورد می‌باشد) این مهم جز با عنایت جامعه محترم پزشکی به اهمیت مقوله فارماکوویزیلانس میسر نمی‌گردد.

در فروردین ماه سال ۱۳۸۸ تعداد ۲۰۰ مورد گزارش از نقاط مختلف کشور به مرکز ثبت و بررسی عوارض ناخواسته داروها ارسال گردیده است (جدول ۱).

در میان گزارش‌های رسیده به این مرکز بیشترین فراوانی مربوط به دسته دارویی Anti-infective (۵۰/۵ درصد) و دسته دارویی Central Nervous System Agents (۱۱/۵ درصد) بوده است (جدول ۲).

در دسته دارویی Anti-infective داروی سفتریاکسون با ایجاد عوارضی نظیر تهوع، استفراغ، خارش، کهیر، تنگی نفس، واکنش آنافیلاکسی در صدر جدول قرار دارد (جدول ۳).

در دسته دارویی Central Nervous System Agents داروهای میپیدین، فنوباریتال و ترامادول با بروز علائم نظیر تهوع، استفراغ، گیجی، کهیر، آژیتاسیون، سردرد، سندرم استیونس جانسون مسبب ایجاد بیشترین عوارض بوده‌اند. (جدول ۴).

جدول (۶) فراوانی سیستم‌ها یا اعضا آسیب دیده بدن ناشی از مصرف داروهای آنتی‌بیوتیک که به مرکز ADR ارسال گشته است، مشاهده می‌گردد. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، اختلالات

Table 2. Drug classes responsible for ADRs reported to Iranian ADR monitoring center (01.88)

Drug class	No	Percent
Anti-infective Agents	101	50.5
Central Nervous System Agents	23	11.5
Hormones and Synthetic Substitutes	18	9
Gastrointestinal Drugs	16	8
Cardiovascular Drugs	16	8
Blood Formation & Coagulation	8	4
Miscellaneous Therapeutic Agents	3	1.5
Autonomic Drugs	3	1.5
Vitamins	3	1.5
Antineoplastic Agents	2	1
Blood Derivatives	2	1
Heavy metal Antagonist	2	1
Electrolytic, Caloric, and Water Balance	1	0.5
Diagnostic Agents	1	0.5
Antitussive, Expectorants and Mucolytic agents	1	0.5
Total	200	100

*مرجع مورد استفاده در این دسته‌بندی، 2008 American Hospital Formulary Drug Information Service (AHFS) می‌باشد.

پوستی در این جدول بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده است.

جدول (۷) بیانگر فراوانی سیستم‌ها یا اعضا آسیب دیده می‌باشد که به دنبال مصرف داروهای سیستم اعصاب مرکزی به مرکز ADR ایران ارسال گشته است.

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود اختلالات پوستی بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند.

Table 4. Blood Formation & Coagulation responsible for reported to ADRs Iranian ADR monitoring center (01.88)

Drug	No	Percent
Meperidine	3	13.04
Phenobarbital	3	13.04
Tramadol	3	13.04
Pethidin	2	8.69
Lamotrigine	2	8.69
Phenytoin	2	8.69
Celecoxib	1	4.35
Doxepin	1	4.35
Ibuprofen	1	4.35
Atomoxetine	1	4.35
Betahistine	1	4.35
Carbamazepine	1	4.35
Sertraline	1	4.35
Tolmetin	1	4.35
Total	23	100

ترومبوز عروق مغزی با کنتراسپتینو، واکنش آنافیلاکسی با سفتریاکسون، سندرم استیونس جانسون با کوتریموکسازول، کاربامازپین و فنوباریتال ایست قلبی تنفسی با سفتریاکسون و

Table 3. Anti-infective drugs responsible for reported to ADRs Iranian ADR monitoring center (01.88)

Drug	No	Percent
Ceftriaxone	38	37.62
Vancomycin	18	17.83
Cefazolin	9	8.91
Cotrimoxazole	6	5.94
Azithromycin	5	4.95
Cephalexin	4	3.96
Penicillin	4	3.96
Co-Amoxiclav	4	3.96
Metronidazol	3	2.97
Ciprofloxacin	2	1.98
Imipenem	1	0.99
Ampicillin	1	0.99
Cefixime	1	0.99
Sulfasalazine	1	0.99
Sulfadiazine	1	0.99
Nystatin	1	0.99
Ceftizoxime	1	0.99
Clindamycin	1	0.99
Total	101	100

در میان گزارش‌های رسیده در فروردین ماه ۱۳۸۸، ۱۷ درصد موارد گزارش شده شدید و جدی بوده است. از جمله عوارض شدید و جدی می‌توان به

جدول ۵ - مهم‌ترین عوارض ارسال شده به مرکز ADR ایران در فروردین ماه ۱۳۸۸ بر حسب سیستم یا عضو آسیب‌دیده در بدن

سیستم / عضو آسیب‌دیده	فراوانی	درصد
اختلالات پوستی (راش، خارش، کهیر و ...)	۹۳	۳۴/۵۸
اختلالات عمومی (ضعف، ادم، لرز و ...)	۳۶	۱۳/۳۹
اختلالات عصبی (سردرد، سرگیجه و ...)	۳۱	۱۱/۵۳
اختلالات گوارشی (تهوع، استفراغ، ناراحتی معده و ...)	۲۵	۹/۳۰
اختلالات تنفسی (سرفه، تنگی نفس و ...)	۲۴	۸/۹۲
اختلالات روانی (سندرم قطع مصرف، هالوسیناسیون و ...)	۱۱	۴/۰۹
اختلالات محل تزریق (آبسه، درد، سفتی محل تزریق و ...)	۱۰	۳/۷۲
اختلالات سیستم عروقی (فلیت، واسکولیت و ...)	۹	۳/۳۵
اختلالات ضربان قلب (آریتمی، طپش قلب و ...)	۷	۲/۶۰
اختلالات قلبی - عروقی (درد قفسه سینه، کاهش فشار خون و ...)	۶	۲/۲۳
اختلالات بینایی (دوبینی، کاهش دید، ...)	۴	۱/۴۸
اختلالات ادراری (دیزوری، فرکونسی و ...)	۳	۱/۱۱
اختلالات انعقادی (ترومبوسیتوپنی، اکیموز و ...)	۳	۱/۱۱
اختلالات عضلانی - اسکلتی (درد عضلات، درد استخوان‌ها و ...)	۲	۰/۷۴
اختلالات متابولیک (هیپرکالمی، هیپوگلیسمی، ...)	۲	۰/۷۴
اختلالات دستگاه تناسلی زنان (واژینیت و ...)	۲	۰/۷۴
اختلالات اتونوم	۱	۰/۳۷
کل	۲۶۹*	۱۰۰

* از آنجایی که در برخی موارد، بیش از یک عارضه دارویی در یک فرد بیمار مشاهده شده است، تعداد فراوانی کل مشاهده شده در این جدول بیش از ۲۰۰ مورد (تعداد کل گزارش‌ها) می‌باشد.

جدول ۶ - عوارض ناشی از مصرف داروهای آنتی‌بیوتیک ارسال شده به مرکز ADR ایران در فروردین ماه ۱۳۸۸ بر حسب سیستم یا عضو آسیب‌دیده در بدن

سیستم / عضو آسیب‌دیده	فراوانی	درصد
اختلالات پوستی	۶۵	۴۸/۸۷
اختلالات عمومی	۱۶	۱۲/۰۳
اختلالات تنفسی	۱۶	۱۲/۰۳
اختلالات گوارشی	۱۳	۹/۷۷
اختلالات عروقی	۶	۴/۵۱
اختلالات عصبی	۴	۳/۰۱
اختلالات ضربان قلب	۳	۲/۲۶
اختلالات روانی	۳	۲/۲۶
اختلالات بینایی	۳	۲/۲۶
اختلالات قلبی - عروقی	۲	۱/۵۰
اختلالات ادراری	۱	۰/۷۵
اختلالات متابولیک	۱	۰/۷۵
کل	۱۳۳۰	۱۰۰

* از آنجایی که در برخی موارد، بیش از یک عارضه دارویی در یک فرد بیمار مشاهده شده است، تعداد فراوانی کل مشاهده شده در این جدول بیش از ۱۰۱ مورد (تعداد کل گزارش‌های ناشی از داروهای آنتی‌بیوتیک) می‌باشد.

جدول ۷ - عوارض ناشی از مصرف داروهای Central Nervous System ارسال شده به مرکز ADR ایران در اردیبهشت ماه ۱۳۸۸ بر حسب سیستم یا عضو آسیب‌دیده در بدن

سیستم / عضو آسیب‌دیده	فراوانی	درصد
اختلالات پوستی	۹	۲۵/۷۲
اختلالات عصبی	۸	۲۲/۸۶
اختلالات گوارشی	۶	۱۷/۱۵
اختلالات روانی	۵	۱۴/۲۹
اختلالات عمومی بدن	۴	۱۱/۴۳
اختلالات محل تزریق	۱	۲/۸۵
اختلالات تنفسی	۱	۲/۸۵
اختلالات بینایی	۱	۲/۸۵
کل	۳۵	۱۰۰

* از آنجایی که در برخی موارد، بیش از یک عارضه دارویی در یک فرد بیمار مشاهده شده است، تعداد فراوانی کل مشاهده شده در این جدول بیش از ۳۳ مورد (تعداد کل گزارش‌های ناشی از داروهای Central Nervous System) می‌باشد.

دارویی در بیش از ۷۶ کشور عضو WHO پذیرفته شده است و حتی کشورهای دارای سابقه طولانی ۳۰ الی ۴۰ ساله در ثبت و بررسی ADR، هم‌چنان در تقویت این سیستم می‌کوشند. با استفاده از این روش می‌توان از مشاهدات کلیه حرف پزشکی مشغول به فعالیت در سراسر کشور بهره جست و به برآوردی از میزان واقعی شیوع عوارض دست یافت.

Lopromide (Ultravist) اشاره کرد. گزارشات داوطلبانه عوارض دارویی (Spontaneous Reporting) از طریق ارسال فرم‌های زرد، معمول‌ترین روش ارسال گزارش به مراکز فارماکوویزیلانس در سراسر دنیا می‌باشد. در حال حاضر این روش به‌عنوان یکی از موثرترین روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در زمینه عوارض

اردیبهشت ماه ۱۳۸۸

جدول ۸ - فراوانی گزارش‌های ارسالی به مرکز ADR ایران از استان‌های مختلف کشور در اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۸

فراوانی	نام استان
۴۸	تهران
۴۲	گلستان
۳۹	مازندران
۳۶	فارس
۲۴	اصفهان
۱۷	خوزستان
۱۵	کردستان
۱۲	لرستان
۱۲	آذربایجان غربی
۱۱	سمنان
۱۰	گیلان
۸	قزوین
۷	اردبیل
۶	خراسان
۶	بوشهر
۶	کرمانشاه
۵	هرمزگان
۴	نامعلوم
۳	کهگیلویه و بویراحمد
۳	مرکزی
۳	همدان
۲	قم
۲	آذربایجان شرقی
۲	یزد
۲	چهارمحال و بختیاری
۱	کرمان
۱	ایلام
۳۲۷	کل

در اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۸ تعداد ۳۲۷ مورد گزارش از نقاط مختلف کشور به مرکز ثبت و بررسی عوارض ناخواسته داروها ارسال گردیده است (جدول ۸).

در میان گزارش‌های رسیده به این مرکز بیشترین فراوانی مربوط به دسته دارویی Anti-infective (۵۰/۴۵ درصد) و دسته دارویی Central Nervous System Agents (۱۵/۲۹ درصد) بوده است (جدول ۹).

در دسته دارویی Anti-infective داروی سفتریاکسون با ایجاد عوارضی نظیر تهوع، استفراغ، خارش، کهیر، تنگی نفس، واکنش آنافیلاکسی در صدر جدول قرار دارد (جدول ۱۰).

در دسته دارویی Central Nervous System Agents داروی فنی‌توئین با بروز علائم نظیر راش، خارش، آگرانولوسیتوز، تنگی نفس، تهوع و واکنش محل تزریق مسبب ایجاد بیشترین عوارض بوده‌اند. (جدول ۱۱).

جدول (۱۳) فراوانی سیستم‌ها یا اعضا آسیب دیده بدن ناشی از مصرف داروهای آنتی‌بیوتیک که به مرکز ADR ارسال گشته است، مشاهده می‌گردد. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، اختلالات پوستی در این جدول بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده است.

جدول (۱۴) بیانگر فراوانی سیستم‌ها یا اعضا آسیب دیده می‌باشد که به دنبال مصرف داروهای

Table 9. Drug classes responsible for ADRs reported to Iranian ADR monitoring center (02.88)

Drug class	No	Percent
Anti-infective Agents	165	50.45
Central Nervous System Agents	50	15.29
Hormones and Synthetic Substitutes	33	10.1
Cardiovascular Drugs	25	7.64
Heavy metal Antagonist	10	3.05
Autonomic Drugs	8	2.44
Gastrointestinal Drugs	8	2.44
Blood Formation & Coagulation	7	2.14
Blood Derivatives	4	1.22
Herbal Drugs	3	0.91
Local Anesthesia Agents	3	0.91
Electrolytic, Caloric, and Water Balance	2	0.62
Diagnostic Agents	2	0.62
Serums, Toxoids, and Vaccines	2	0.62
Miscellaneous Therapeutic Agents	2	0.62
Vitamins	1	0.31
Eye, Ear, Nose, and Throat Preparations	1	0.31
Skin and Mucous Membrane Agents	1	0.31
Total	327	100

۱۳۸۸، ۱۲/۵۳ درصد موارد گزارش شده شدید و جدی بوده است.

از جمله عوارض شدید و جدی می‌توان به واکنش آنافیلاکسی با سفتریاکسون سفوتاکسیم، آموکسی‌سیلین و آمپی‌سیلین

سیستم اعصاب مرکزی به مرکز ADR ایران، ارسال گشته است.

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود اختلالات پوستی بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند. در میان گزارش‌های رسیده در اردیبهشت ماه

Table 11. Blood Formation & Coagulation responsible for reported to ADRs Iranian ADR monitoring center (02.88)

Drug	No	Percent
Phenytoin	14	28
Phenobarbital	5	10
Diclofenac	5	10
Tramadol	4	8
Mefenamic acid	2	4
Topiramate	2	4
Naproxen	2	4
Meperidine	2	4
Methadone	2	4
Acetaminophen Codeine	1	2
Diazepam	1	2
Lamotrigine	1	2
Fluvoxamin	1	2
Atracurium	1	2
Morphin	1	2
Indomethacin	1	2
Piroxicam	1	2
Risperidon	1	2
Ibuprofen	1	2
Tranlycypromin	1	2
Zolpidem	1	2
Total	50	100

Table 10. Anti-infective drugs responsible for reported to ADRs Iranian ADR monitoring center (02.88)

Drug	No	Percent
Ceftriaxone	51	30.91
Vancomycin	25	15.16
Penicillin	15	9.09
Metronidazol	11	6.67
Cefazolin	9	5.45
Cephalexin	6	3.65
Clindamycin	6	3.65
Cefixime	6	3.65
Co-Amoxiclav	5	3.04
Azithromycin	5	3.04
Ampicillin	4	2.42
Amoxicillin	4	2.42
Cefotaxim	3	1.81
Cotrimoxazole	3	1.81
Fluconazole	2	1.21
Ciprofloxacin	2	1.21
Cefipim	1	0.60
Ceftazidim	1	0.60
Amphotricim B	1	0.60
Doxycycline	1	0.60
Ceftizoxime	1	0.60
Erythromycin	1	0.60
Rifampin	1	0.60
Silver Sulfadiazin	1	0.60
Total	165	100

جدول ۱۲ - مهم‌ترین عوارض ارسال شده به مرکز ADR ایران در اردیبهشت ماه ۱۳۸۸ بر حسب سیستم یا عضو آسیب‌دیده در بدن

سیستم / عضو آسیب‌دیده	فراوانی	درصد
اختلالات پوستی (راش، خارش، کهیر و ...)	۱۸۰	۳۹/۴۸
اختلالات عمومی (ضعف، ادم، لرز و ...)	۶۰	۱۳/۱۶
اختلالات عصبی (سررد، سرگیجه و ...)	۴۸	۱۰/۵۳
اختلالات تنفسی (سرفه، تنگی نفس و ...)	۴۲	۹/۲۲
اختلالات گوارشی (تهوع، استفراغ، ناراحتی معده و ...)	۳۳	۷/۲۴
اختلالات قلبی - عروقی (درد قفسه سینه، کاهش فشار خون و ...)	۲۱	۴/۶۰
اختلالات محل تزریق (آبسه، درد، سفتی محل تزریق و ...)	۱۸	۳/۹۴
اختلالات سیستم عروقی (فلبیت، واسکولیت و ...)	۱۶	۳/۵۰
اختلالات روانی (سندرم قطع مصرف، هالوسیناسیون و ...)	۱۱	۲/۴۱
اختلالات ضربان قلب (آریتمی، طپش قلب و ...)	۸	۱/۷۵
اختلالات بینایی (دوبینی، کاهش دید، ...)	۶	۱/۳۱
اختلالات انعقادی (ترومبوسیتونی، اکیموز و ...)	۳	۰/۶۶
اختلالات ادراری (دیزوری، فرکونسی و ...)	۳	۰/۶۶
اختلالات گلوبول سفید (اگرانولوسیتوز، لوکمی و ...)	۲	۰/۴۴
اختلالات عضلانی - اسکلتی (درد عضلات، درد استخوان‌ها و ...)	۱	۰/۲۲
اختلالات متابولیک (هیپرکالمی، هیپوگلیسمی، ...)	۱	۰/۲۲
اختلالات سیستم شنوایی (کاهش شنوایی، وزوز گوش و ...)	۱	۰/۲۲
اختلالات کبدی (افزایش سطح آنزیم‌ها و ...)	۱	۰/۲۲
اختلالات سیستم ایمنی (ایدز، عفونت قارچی و ...)	۱	۰/۲۲
کل	۴۵۶°	۱۰۰

* از آنجایی که در برخی موارد، بیش از یک عارضه دارویی در یک فرد بیمار مشاهده شده است، تعداد فراوانی کل مشاهده شده در این جدول بیش از ۳۲۷ مورد (تعداد کل گزارش‌ها) می‌باشد.

سندرم استیونس جانسون با پنی‌سیلین و فنوباریتال ایست قلبی تنفسی با سفتریاکسون و Iopromide (Ultravist) اشاره کرد. گزارشات داوطلبانه عوارض دارویی (Spontaneous Reporting) از طریق ارسال فرم‌های زرد، معمول‌ترین روش ارسال گزارش به

جدول ۱۳ - عوارض ناشی از مصرف داروهای آنتی‌بیوتیک ارسال شده به مرکز ADR ایران در اردیبهشت ماه ۱۳۸۸ بر حسب سیستم یا عضو آسیب‌دیده در بدن

سیستم / عضو آسیب‌دیده	فراوانی	درصد
اختلالات پوستی	۱۲۴	۵۰/۸۲
اختلالات تنفسی	۳۱	۱۲/۷۰
اختلالات عمومی	۳۰	۱۲/۲۹
اختلالات گوارشی	۲۶	۱۰/۶۵
اختلالات عصبی	۸	۳/۲۷
اختلالات قلبی - عروقی	۸	۳/۲۷
اختلالات محل تزریق	۷	۲/۸۶
اختلالات ضربان قلب	۵	۲/۰۵
اختلالات ادراری	۲	۰/۸۳
اختلالات بینایی	۱	۰/۴۲
اختلالات کبدی	۱	۰/۴۲
اختلالات شنوایی	۱	۰/۴۲
کل	۲۴۴۰	۱۰۰

جدول ۱۴ - عوارض ناشی از مصرف داروهای Blood Formation & Coagulation ارسال شده به مرکز ADR ایران در اردیبهشت ماه ۱۳۸۸ بر حسب سیستم یا عضو آسیب‌دیده در بدن

سیستم / عضو آسیب‌دیده	فراوانی	درصد
اختلالات پوستی	۲۶	۳۸/۸۰
اختلالات عصبی	۱۱	۱۶/۴۱
اختلالات گوارشی	۸	۱۱/۹۴
اختلالات محل تزریق	۶	۸/۹۵
اختلالات تنفسی	۴	۵/۹۸
اختلالات عمومی بدن	۴	۵/۹۸
اختلالات بینایی	۲	۲/۹۸
اختلالات قلبی - عروقی	۲	۲/۹۸
اختلالات گلوبول سفید	۲	۲/۹۸
اختلالات روانی	۱	۱/۵
اختلالات انعقادی	۱	۱/۵
کل	۶۷۰	۱۰۰

* از آنجایی که در برخی موارد، بیش از یک عارضه دارویی در یک فرد بیمار مشاهده شده است، تعداد فراوانی کل مشاهده شده در این جدول بیش از ۵۰ مورد (تعداد کل گزارش‌های ناشی از داروهای Central Nervous System می‌باشد).

* از آنجایی که در برخی موارد، بیش از یک عارضه دارویی در یک فرد بیمار مشاهده شده است، تعداد فراوانی کل مشاهده شده در این جدول بیش از ۱۶۵ مورد (تعداد کل گزارش‌های ناشی از داروهای آنتی‌بیوتیک) می‌باشد.

۳۰ الی ۴۰ ساله در ثبت و بررسی ADR، هم‌چنان در تقویت این سیستم می‌کوشند. با استفاده از این روش می‌توان از مشاهدات کلیه حرف پزشکی مشغول به فعالیت در سراسر کشور بهره‌جست و به برآوردی از میزان واقعی شیوع عوارض دست یافت.

مراکز فارماکوویژیالانس در سراسر دنیا می‌باشد. در حال حاضر این روش به‌عنوان یکی از موثرترین روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در زمینه عوارض دارویی در بیش از ۷۶ کشور عضو WHO پذیرفته شده است و حتی کشورهای دارای سابقه طولانی

منابع

1. American Hospital Formulary Service (AHFS) Drug Information 2007.
2. www.medscape.com
3. www.fda.gov